

Undervisningsministeriet
Marts 2018

Sagsnr. 18/01700

Høringsnotat om Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. februar 2018 til den 21. februar 2018 været i høring hos 172 eksterne høringsspartner. Lovforslagsudkastet er også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 58 høringssvar, hvoraf 42 indeholder bemærkninger. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) har afgivet revideret høringssvar (dog alene af betydning for følgeforslaget).

Det bemærkes, at dette høringsnotat alene behandler de bemærkninger, som vedrører forslaget til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Det bemærkes endvidere, at der alene er redegjort for de væsentligste elementer i høringssvarene.

2. Sammenfatning af ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkastet

De modtagne høringssvar har givet anledning til følgende præciseringer i lovforslaget:

- Lovforslagets § 12 er justeret således, at elevrådet udpeger en tilforordnet til institutionens bestyrelse.
- I bemærkningerne til lovforslagets §§ 4 og 5 er der foretaget en præcisering af krav vedrørende antal af spor på institutioner og tilhørende skoler.
- Bemærkningerne til lovforslagets § 12 er justeret således, at selvsupplering af bestyrelsen er en mulighed.
- En konkret model for udslusningstilskud og systemunderstøttelse heraf er indarbejdet i lovforslagets § 26.
- Lovforslagets § 60 om sammensætning af og opgaveportefølje for de midlertidige bestyrelser er justeret.
- Det er i bemærkningerne til lovforslagets § 61 præciseret, at det beror på en konkret vurdering af dels lærerens hidtidige opgavefordeling, dels af behovet for lærerressourcer, om en lærer, der er knyttet til både en uddannelse, der erstattes af forberedende grunduddannelse, og til en uddannelse, der ikke gør, skal overdrages til en institution for forberedende grunduddannelse.

Der er derudover foretaget ændringer af redaktionel og lovteknisk karakter.

3. Generelle bemærkninger

Danmarks Lærerforening finder det væsentligt, at de nye uddannelsesinstitutioner finder en balance i deres styringsstruktur som vil understøtte kvalitet og gode driftsvilkår. Samtidig skal de nye institutioner have gode relationer til andre aktører, da de unge i målgruppen netop er karakteriserede ved at være i kontakt med flere forskellige myndigheder, institutioner, praktikvirksomheder m.v. Her vil vejlederne i den nye kommunale ungeindsats stå som en central samarbejdspartner.

Danmarks Vejlederforening bifalder etableringen af en sammenhængende kommunal ungeindsats og af en forberedende grunduddannelse for unge som et mere enkelt system med tre uddannelsesspor og en gennemgående kontaktperson til den unge i uddannelsesforløbet, samt at uddannelsen opbygges om hold- og arbejdsfællesskaber, ligesom der er fokus på at skabe et attraktivt socialt liv for de unge. Det hilses med tilfredshed, at alle institutionerne får pligt til at udbyde alle de tre FGU-uddannelsesspor på

alle skolerne, og at der skal skabes et miljø, som ”opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø”.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) støtter samlet set lovforslagene vedr. FGU. Især udtrykkes glæde over, at der tages udgangspunkt i den enkelte unges situation, for den store fleksibilitet i uddannelsen, for at der skabes en samlet kommunal indgang, for etablering af et kædeansvar, for kontaktpersonen og for ambitionen om en ensartet finansiering.

Dansk Industri (DI) erklærer sig enig i behovet for at etablere nye og større institutioner, der kan varetage opgaven med at etablere FGU og bidrage til at sikre et bedre afsæt for unge under 25 år uden ungdomsuddannelse eller fast beskæftigelse. DI tilslutter sig i øvrigt høringssvaret fra Dansk Arbejdsgiverforening.

Danske Gymnasier stiller sig positivt over for, at FGU tager udgangspunkt i et nationalt selvejeprincip suppleret med et tæt samspil med den kommunale ungeindsats.

Handelsskolernes Lærerforening tilslutter til høringssvaret fra Uddannelsesforbundet.

Landsorganisationen i Danmark (LO) udtrykker stærk opbakning til det samlede lovgivningskompleks og de linjer, som de fire love tilsammen udtrykker i forhold til at få skabt et nyt stærkt uddannelses tilbud til denne målgruppe og en tilhørende institutionsopbygning.

Produktionsskoleforeningen (med tiltrædelse af Forstanderkredsen) finder overordnet, at lovforslaget generelt afspejler Aftale om bedre veje til uddannelse og job, på en for det meste dækkende måde. Det anføres endvidere, at aftalen på visse punkter er problematisk og kalder på alternativer.

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) giver sin generelle opbakning til de fire lovforslag.

Selveje Danmark er overordnet positiv overfor det generelle ønske om at sikre et mere sammenhængende tilbud til målgruppen.

SMVdanmark er generelt positive over for den nye FGU og mener, at lovforslaget overordnet følger ’Aftale om bedre veje til uddannelse og job’.

Uddannelsesforbundet finder overordnet, at lovforslaget følger indholdet i den politiske Aftale om bedre veje til uddannelse og job.

Uddannelseslederne er generelt positive overfor forslagene, som på de fleste områder findes at være i tråd med ”Aftale om bedre veje til uddannelse og job”.

Endelig beklager en række høringssparter den korte høringsfrist og forbeholder sig mulighed for at komme med yderligere synspunkter i den videre proces.

Herudover bemærker en række høringssparter, at det generelt er vanskeligt at vurdere økonomien på det foreliggende grundlag. Der gøres opmærksom på kompleksiteten økonomien og rejses bl.a. spørgsmål om taxametertilskud under kombinationsforløb, erhvervstræning og virksomhedspraktik samt i relation til økonomien hos de skoler, der skal sammenlægges.

Undervisningsministeriets bemærkninger til de generelle kommentarer:

Undervisningsministeriet noterer sig den altovervejende positive modtagelse af lovforslaget.

For så vidt angår bemærkningerne om den generelle økonomi er de økonomiske konsekvenser af den politiske aftale ved at blive konsolideret. De kommunale udgifter vil blive droftet med KL.

4. Bemærkninger til enkeltelementer til udkastet til lovforslag

4.1. Lovens anvendelsesområde, herunder dækningsområder

REU, Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og DI bemærker, at der bør fastsættes klare retningslinjer for afsætning af institutionernes produktion og tjenesteydelser svarende til retningslinjerne for praktikcentres mulighed for at afsætte produktion af varer og levere tjenesteydelser. Det bemærkes herudover, at det er væsentligt, at der føres tilstrækkeligt tilsyn med, om retningslinjerne overholdes, så eventuelt manglende overholdelse heraf hurtigt kan bringes til ophør.

Undervisningsministeriet bemærker, at de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse bliver omfattet af Finansministeriets Budgetvejledning, der opstiller generelle disponeringsbestemmelser for institutionerne samt Vejledning om prisfastsættelse, der er optaget i Økonomisk Administrativ Vejledning. Dette fremgår også af lovforslagets bemærkninger. For institutioners salg af varer og ydelser gælder som udgangspunkt, at prisen på den enkelte vare og ydelse fastsættes således, at der ikke sker konkurrenceforvridning over for private eller offentlige konkurrenter, og således at omkostningerne dækkes.

Med hensyn til ønsket om tilstrækkeligt tilsyn med overholdelse af retningslinjerne bemærker Undervisningsministeriet, at de kommende institutioner omfattes af Styrelsen for Undervisning og Kvalitets økonomiske tilsyn. Det indebærer blandt andet, at institutionerne løbende vil blive overvåget på baggrund af dels en vurdering af risiko og væsentlighed, dels i forhold til udvalgte temaer, som fx kunne være elementer af institutionsdrift, dels endelig i forhold til enkeltstager.

Kommunernes Landsforening (KL) bemærker, at det i visse tilfælde giver bedst mening for elever at orientere sig i retning af en skolematrikel i ét FGU-samarbejde og for andre af de unge at orientere sig i retning af skolematrikel i et andet FGU-samarbejde. Der bør derfor af hensyn til de unges transporttid beskrives en enkel måde, hvorpå der kan skabes samarbejde mellem to eller flere institutioner om udveksling af elever.

Undervisningsministeriet er enig i behovet for et smidigt samarbejde mellem de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse, eksempelvis om udveksling af elever mellem forskellige dækningsområder af hensyn til elevernes transporttid mv., og vil efter afslutningen af den lokale proces med etablering af dækningsområder og placering af institutioner og tilhørende skoler tage initiativ til at udarbejde en vejledning om udveksling af elever.

KL, FTF og Uddannelsesforbundet efterlyser en præcisering af, hvordan kravet om at alle tre spor skal udbydes på den enkelte skole, skal forstås.

Undervisningsministeriet bemærker, at bemærkningerne til lovforslagets §§ 4 og 5 er præciseret i denne henseende. Undervisningsministeriet bemærker endvidere, at det fremgår af den politiske aftale, at skolerne i udgangspunktet skal indeholde alle tre spor af forberedende grunduddannelse. Det fremgår endvidere, at undervisningsministeren i særlige tilfælde, herunder for yderområder, kan godkende skoler, som ikke lever op til kravet, hvis det godtgøres, at skolen vil udgøre et samlet og bæredygtigt fagligt miljø med de nødvendige muligheder for, at eleverne kan skifte spor mv. Der er således mulighed for, at undervisningsministeren i særlige tilfælde, hvor de geografiske og befolkningsmæssige forhold tilsiger det, kan fravige den generelle regel om udbud af alle tre spor på hver skole. Det konkrete omfang af fravigelser fra kravet om tre spor på alle skoler afhænger af den lokale proces og indstillingerne fra KKR om forslag til etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer. Det bemærkes endvidere, at det fremgår af den politiske aftale, at en skole efter en overgangsperiode på fire år skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø. Af hensyn til både skolemiljøet og en samling af de tre spor på hver skole skal der efter overgangsperioden være en passende afstand mellem matriklerne,

således at det bliver muligt for eleverne fra de forskellige matrikler at deltage i fx fællesaktiviteter sammen, og at en elev ikke får meget længere til skole ved evt. sporskifte.

FTF, Uddannelsesforbundet og Selveje Danmark finder ikke, at FGU-institutionen som udgangspunkt bør kunne udbyde STU forløb som indtægtsdækket virksomhed og endvidere, herunder at lovforslagets § 1, stk. 2, pkt. 2 slettes. Det anføres bl.a., at der vil være risiko for, at FGU vil blive brugt som et alternativ til et STU tilbud. Dette vurderes ikke at være hensigtsmæssigt, idet FGU er rammesat af et undervisningsmiljø, som målgruppen for STU ikke vil profitere af.

Ledersamrådet for STU/VSU rejser spørgsmål om, hvordan STU stilles efter den 1. august 2019, og om STU kan tilkøbe undervisningsforløb på FGU?

Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til følgelovforslaget, at institutionen for forberedende grunduddannelse alene kan udbyde STU som særligt tilrettelagte forløb og efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed. Det er således ikke hensigten, at institutionerne skal kunne udbyde STU som en del af et forløb på forberedende grunduddannelse, men alene som særligt tilrettelagte forløb. Det vil være en indskrænkning fx i forhold til reglerne for produktionskolerne i dag, hvor produktionskoleforløb kan indgå i STU.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne (DEG-B), Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L), DFS, Danske SOSU-skoler og Bestyrelsesforeningen for Social-og sundhedsskoler og AOF Danmark finder, at FGU-institutionens udbud af undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed bør afgrænses til de formål, der ligger i direkte forlængelse af lovens formål. Det anføres bl.a., at det i forhold til varetagelse af undervisning i bl.a. yderområder og landdistrikter bør sikres, at FGU ikke udkonkurrerer andre civilsamfunds- eller markedsaktører som f.eks. FVU, ordblindeundervisning og danskuddannelse for voksne udlændinge samt oplysningsforbund eller daghøjskoler.

Undervisningsministeriet bemærker, at de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse bliver omfattet af Finansministeriets Budgetvejledning, der opstiller generelle disponeringsbestemmelser for institutionerne samt Vejledning om prisfastsættelse, der er optaget i Økonomis Administrativ Vejledning. Dette fremgår også af lovforslagets bemærkninger.

DEG-B, DEG-L, Danske SOSU-skoler og Bestyrelsesforeningen for Social-og sundhedsskoler og Danske HF & VUC og VUC Bestyrelsesforeningen finder, at der bør skabes mulighed for, at FGU-institutionerne kan indgå aftaler med andre statslige selvejende institutioner om at lade disse varetage såvel administrative opgaver som undervisning, som er omfattet af loven om forberedende undervisning.

Undervisningsministeriet kan tilslutte sig, at det bliver muligt at indgå aftaler om administrative fællesskaber mellem institutioner for forberedende og øvrige statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner som fx institutioner for erhvervsrettet uddannelse, voksenuddannelsescentre og almene gymnasier – og med private gymnasier. Med hensyn til ønsker om mulighed for at indgå aftaler om undervisning finder ministeriet med henvisning til den politiske aftale ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at øge mulighederne ud over, hvad der fremgår af de fremlagte lovforslag.

Danske HF & VUC og VUC Bestyrelsesforeningen finder, at VUC bør have mulighed for at varetage undervisning på almen grunduddannelsessporet - enten i udvalgte fag og specielt det hf-forberedende niveau for FGU-institutionen. Det anføres bl.a., at dette vil sikre borgernes adgang til almen uddannelse på et grundlæggende niveau i hele landet, herunder i yderområder.

Ledersamrådet for STU/VSU rejser spørgsmål om dels risikoen for et geografisk svækkelse af VUC tilbud i landkommunerne, dels den geografiske placering af de nye FGU-skoler og afledte udfordringer heraf.

Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske aftale, at en række af de nuværende forberedende uddannelses tilbud for målgruppen for forberedende grunduddannelse nedlægges, og at der oprettes en ny uddannelse, der i udgangspunktet erstatter de nuværende forberedende tilbud med henblik på at styrke den samlede indsats over for målgruppen. Det vurderes ikke at være inden for rammerne af den politiske aftale at fortsætte delelementer af den nye uddannelse på eksisterende uddannelsesinstitutioner, herunder fx undervisning på almen grunduddannelse. Det skal imidlertid også bemærkes, at den politiske aftale ikke hindrer, at voksenuddannelsescentre, erhvervsskoler og de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse og andre aktører lokalt indgår i samarbejder om fx faglig og pædagogisk/ didaktisk udvikling, der måtte være af fælles interesse for flere uddannelser eller institutioner.

Produktionsskoleforeningen, Dansk Oplysnings Forbund og DFS finder, at der bør være mindst én institution i hvert dækningsområde, der udbyder alle tre spor, og hvor ledelse, administration mv. har sit virke, for at sikre sammenhæng mellem ledelse, organisering og uddannelsespraksis. Det anføres, at dette er en forudsætning for at institutionsledelsen kan have den viden og indsigt, som er nødvendig for drive og udvikle FGU, og for at sikre sammenhæng mellem ledelse, organisering og uddannelsespraksis.

Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske aftale, at skolerne i udgangspunktet skal indeholde alle tre spor af FGU. Der er mulighed for, at undervisningsministeren i særlige tilfælde, hvor de geografiske og befolkningsmæssige forhold tilsiger det, kan fravige den generelle regel om udbud af alle tre spor af forberedende grunduddannelse på hver skole. Det konkrete omfang af fravigelser fra kravet om tre spor på alle skoler afhænger af den lokale proces og indstillingerne fra KKR om forslag til etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer. Der forventes ikke godkendt institutioner, der ikke har et udbud af alle tre spor, da det vil være i direkte modstrid med uddannelsens formål.

FORA, Dansk Oplysnings Forbund, Daghøjskoleforeningen og AOF Danmark finder, at det med hensyn til forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning bør tydeliggøres, at FGU-institutioners eventuelle varetagelse af disse uddannelser reguleres af de almindelige bestemmelser om driftsoverenskomster efter lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning. Der opfordres til, at institutionen således skal indgå aftale herom med såvel offentlige som private udbydere.

Skole og Forældre foreslår, at det overvejes om fx ungdomsskolerne kan varetage FGU i de kommuner, hvor eleverne kan få svært ved at komme frem til et FGU-center på grund af geografi eller transportmuligheder.

Undervisningsministeriet bemærker, at det i den politiske aftale er forudsat, at undervisningen på forberedende grunduddannelse skal være så samlet for eleverne som muligt. Derfor er det følgelig forudsat, at undervisningen foregår i regi af institutionen for forberedende grunduddannelse og i institutionens lokaler. Institutionen kan enten selv ansætte undervisere med de rette kompetencer - eller eventuelt vælge at indgå driftsoverenskomst med udbydere af disse uddannelser, der så evt. kan stille med undervisere til institutionen.

Danske Regioner finder, at de nuværende muligheder for at regionerne kan understøtte kvalitetsudviklingen på ungdomsuddannelserne bør udvides til at omfatte de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Undervisningsministeriet er enig i bemærkningen, som dog ikke giver anledning til justeringer af lovforslaget.

Danske Regioner finder i forhold til, at FGU-institutionen skal kunne varetage undervisning for andre institutioner, at der er en fare for at man skabe et uddannelsesmiljø, der ikke er attraktivt for elever, der ikke er en del af FGU-målgruppen. Det anføres, at konsekvensen kan blive, at flere elever i højere grad

vil søge mod de store byer til de ”rigtige” gymnasier og erhvervsskoler fordi de ønsker at gå sammen med ligesindede.

Undervisningsministeriet bemærker, at der med den politiske aftale tages omfattende hensyn til at sikre etableringen af institutioner for forberedende grunduddannelse som trygge og gode uddannelsesmiljøer for målgruppen for den forberedende grunduddannelse, og at dette er hovedsigtet med etableringen af den forberedende grunduddannelse. Når der er åbnet for muligheden for at varetage undervisningen af andre uddannelser på institutioner for forberedende grunduddannelse, skal det ses som led i sikringen af opretholdelse af uddannelsesudbud af andre uddannelser fx i yderområder. Det skal blandt andet også ses i lyset af, at den politiske aftale medfører, at en andel af VUC's samlede uddannelsesaktivitet skal overdrages til institutioner for forberedende grunduddannelse, og at dette vil kunne medføre et pres på VUC's generelle uddannelsesdækning.

Ungdomsskoleforeningen foreslår, at der indtænkes mulighed for at udvikle og udbyde et forberedelsesforløb til FGU'en, fx i de kommunale ungdomsskoler. De kommunale ungdomsskoler ses som oplagte partnere i forhold til at levere aktiviteter med både fagligt, personligt og socialt indhold i sommerperioden. Det kunne fx være i form af intensive læringsforløb, som ungdomsskolerne har gode erfaringer med, fritidsaktiviteter m.v. Samtidig tilbyder de kommunale ungdomsskoler muligheden for at understøtte arbejdet på FGU-institutionerne, når særlige behov opstår. Det kunne være i form af aktiviteter, der skal fremme det sociale sammenhold på uddannelserne, understøttelse af elevdemokratiet, inddragelse af relevante fritidsaktiviteter, ordblindeundervisning m.v. Det påpeges, at ungdomsskolerne, der i forvejen er beliggende i alle kommuner, vil have muligheden for i et samarbejde og under visse forudsætninger at udvikle uddannelses- og læringsmæssige ydelser ind i FGU'en for at afhjælpe de udfordringer, herunder af geografiske karakter, der måtte opstå i landdistrikterne, herunder ikke mindst i øsamfund.

Undervisningsministeriet er enig i, at de kommunale ungdomsskoler vil være oplagte samarbejdspartnere for de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse i forhold til en lang række tilgrænsende aktiviteter for målgruppen for forberedende grunduddannelse. Der er dog ikke i den politiske aftale åbnet mulighed for, at ungdomsskoler som følge af geografiske forhold, fx i ø-kommuner, i samarbejde med en institution for forberedende grunduddannelse kan udbyde hele eller dele af undervisningen på forberedende grunduddannelse.

4.2. Institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v.

DEG-B, DEG-L og Danske SOSU-skoler og Bestyrelsesforeningen for Social-og sundhedsskoler finder ikke, at der bør være hindringer for, at en sammenlægning af institutioner kan omfatte institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse med henblik på at sikre opretholdelsen af et bredt uddannelsesstilbud i specifikke geografiske områder.

Undervisningsministeriet bemærker, at der med den politiske aftale tages omfattende hensyn til at sikre etableringen af institutioner for forberedende grunduddannelse som trygge og gode uddannelsesmiljøer for målgruppen for den forberedende grunduddannelse, og at dette er hovedsigtet med etableringen af den forberedende grunduddannelse. Ved udarbejdelsen af lovdkastet er det således lagt til grund, at partierne bag den politiske for at sikre det særlige undervisningsmiljø for eleverne i målgruppen for forberedende grunduddannelse ikke har anset sådanne fusionsmuligheder for at være hensigtsmæssige. Bemærkningen giver således ikke anledning til justeringer af lovforslaget.

Danske Regioner finder, at regionsrådet bør høres vedrørende oprettelse og nedlæggelse af fremtidige udbud af den forberedende grunduddannelse samt om udbuddet af uddannelser og linjer på de enkelte fysiske placeringer.

Undervisningsministeriet bemærker, at forslag til etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer i henhold til den politiske aftale ikke fastsættes centralt, fra staten, eller regionalt, via regionerne, men fastsættes på basis af en

lokal proces, hvor det er kommunerne, der via de kommunale kontaktråd under inddragelse af de eksisterende institutioner indstiller dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer til ministeren, hvorefter ministeren efter en drøftelse i aftalekredsen godkender dækningsområderne og institutions- og skoleplaceringerne. Det vil være uden for det politiske aftale at lade regionsrådet være høringspart.

4.3. Ledelsen af institutionen, herunder bestyrelsens opgaver, ansvar mv.

REU og DA opfordrer til, at funktionsperioden for FGU-institutionerne følger funktionsperioden for erhvervsskolerne m.v.

Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske aftale, at funktionsperioden for bestyrelserne for institutioner for forberedende grunduddannelse normalt følger de kommunale valgperioder. Det skyldes særligt hensynet til, at kommunerne med den politiske aftale får betydelig indflydelse i forhold til indsatsen over for målgruppen for forberedende grunduddannelse, herunder målgruppevurdering, finansieringsansvar og elementerne i den kommunale ungeindsats. Kommunerne vil ligeledes være stærkt repræsenteret i bestyrelserne for institutioner for forberedende grunduddannelse. På den baggrund vurderes det mest hensigtsmæssigt at fastholde den funktionsperiode, der følger af den politiske aftale.

DA og DI bemærker, at DA ikke er operatør i forhold til institutionspolitik, herunder at langt fra alle arbejdsmarkedets organisationer har lokalafdelinger. Udpegning af bestyrelsesmedlemmer skal derfor foretages direkte af de relevante medlemsorganisationer. Det foreslås, at ordlyden ”Arbejdsmarkedets organisationer i ligelig repræsentation” anvendes.

Undervisningsministeriet bemærker, at den foreslåede justering er indarbejdet i lovforslaget.

Danske HF & VUC og VUC Bestyrelsesforeningen opfordrer til, at det lokale VUC får ret til at udpege et medlem til FGU-institutionens bestyrelse. Det anføres bl.a. både to-årigt hf og hf-enkeltfag er aftageruddannelser for FGU-eleverne, og at VUC og FGU har undervisning for forskellige målgrupper, men på samme niveau, hvilket understreger behovet for et godt samarbejde mellem FGU-institutionen og VUC.

Undervisningsministeriet er enig i behovet for et godt samarbejde mellem voksenuddannelsescentre og institutioner for forberedende grunduddannelse, men finder, at samarbejdet bør tage udgangspunkt i, at de to institutionsformer ikke hverken ensidigt eller gensidigt repræsenteres i hinandens bestyrelser som følge af, at de to institutionsformer har hver sin målgruppe for sit virke.

SMVdanmark finder, at skabes mulighed for en bredere udvælgelse af repræsentanter fra det arbejdsmarked, der modtager FGU eleverne i praktik og beskæftigelse, herunder små og mellemstore virksomheder.

Undervisningsministeriet er enig i behovet for en tæt kobling og et løbende samarbejde mellem det lokale arbejdsmarked og erhvervs- og institutionerne for forberedende grunduddannelse, men finder det mest hensigtsmæssigt tilrettelagt i forhold til den daglige ledelse af institutionen.

Lederne finder, at der i relation til udefrakommende bestyrelsesmedlemmer bør være en vis fleksibilitet i bestyrelsens sammensætning, således at den enkelte bestyrelse kan suppleres med regionale- og lokale eksperter. Det anføres endvidere, at antallet af bestyrelsesmedlemmer med stemmeret ikke bør kunne udvides til 15 medlemmer.

Undervisningsministeriet er enig i synspunktet om, at der bør være en vis fleksibilitet i bestyrelsens sammensætning, men vurderer, at fleksibiliteten er bedst sikret ved, at de i § 12 nævnte interessenter udpeger bestyrelsesmedlemmerne. Der er fx således ikke en indbygget automatik, der tilsiger, at et af kommunalbestyrelsen udpeget medlem skal være en kommunal-

politikere, men kommunalbestyrelsen kan fx pege på lokale eller regionale repræsentanter med indgående kendskab til blandt institutionsdrift, målgruppen, den kommunale ungeindsats mv. Bemærkningerne til lovforslagets § 12 er imidlertid justeret således, at selvsupplering af bestyrelsen er en mulighed.

Det bemærkes endvidere, at en bestyrelse på 15 medlemmer kun vil blive aktuel, såfremt der etableres dækningsområder for en institution med mere end 8 kommuner.

FTF, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark og Danmarks Lærerforening finder i forhold til bestyrelsesmedlemmernes kompetencer, at der bør være et tæt samarbejde mellem den kommunale ungeindsats og den nye FGU-institution, herunder at der i kriterierne for udpegning af udefrakommende medlemmer af bestyrelsen tillige bør indgå erfaring fra den kommunale ungeindsats, UU-vejledningen og relevante ungdomsuddannelser.

Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af § 13, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal have kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke, og at det vurderes, at eventuel erfaring fra den kommunale ungeindsats, UU-vejledningen og relevante ungdomsuddannelser alt andet lige udgør bidrag til disse kompetencer.

Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM), Danske HF & VUC og VUC Bestyrelsesforeningen, DFS, Erhvervsskolernes ElevOrganisation, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever og Dansk Oplysnings Forbund opfordrer til, at elevens organisationer får indstillingsret til bestyrelsen på lige fod med andre ungdomsuddannelser. Det anføres bl.a., at eleverne i FGU bør have samme demokratiske rettigheder som elever ved de erhvervsrettede uddannelser og de gymnasiale uddannelser. Det bemærkes endvidere, at dette vil stemme bedst overens med formålsbestemmelserne i selve FGU-indholdsforlaget, som bl.a. betoner hensynet til at give eleverne samfundsengagement, danne dem demokratisk og at gøre dem til aktive medborgere i et demokratisk samfund.

Undervisningsministeriet finder, at elevrepræsentation i forhold til bestyrelsen på de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse med fordel kan svare til de regler, der i dag gælder for produktionsskolerne. Lovforslaget er på den baggrund justeret således, at elevrådet udpeger en tilforordnet til institutionens bestyrelse. Det begrundes bl.a. med, at bestyrelsens funktionsperiode vil være 4-årig, og at den maksimale uddannelsesvarighed i forberedende grunduddannelse i udgangspunktet vil være 2 år.

Produktionsskoleforeningen, Lederne, DFS, Dansk Oplysnings Forbund og Uddannelseslederne finder det vigtigt at sikre bestyrelsen mulighed for at uddelegere kompetence fra institutionens ledelse til den lokale skole.

Undervisningsministeriet bemærker, at det i den statslige selvejersmodel, som de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse omfattes af, ligger inden for den enkelte bestyrelses og institutionsledelses kompetence at afgøre, hvordan institutionen tilrettelægger sin nærmere organisation, og at bestyrelsens mulighed for at uddelegere kompetence mellem institutionens ledelse og de enkelte skoler som følge heraf er vide.

Danske Regioner og AOF Danmark finder, at der bestyrelsen bør kunne selvsupplere med yderligere medlemmer, som har de kompetencer, som institutionen vurderer, at der er behov for lokalt.

Undervisningsministeriet bemærker, at der med den politiske aftale ift. bestyrelsessammensætning er tilstræbt en balance mellem betydelig kommunal indflydelse på bestyrelsesniveau, da kommunerne via en forhøjelse af servicerammen får et betydeligt finansieringsansvar for den forberedende grunduddannelse, og øvrig indflydelse på bestyrelsesniveau fra arbejdsmarkedets parter, institutioner for erhvervsrettet uddannelse mv. En mulighed for selvsupplering af bestyrelsen er imidlertid indarbejdet i lovforslaget.

AOF Danmark finder, at der alene ydes vederlag til formand/næstformand og det på et niveau svarende til de øvrige statslige selvejende institutioner.

Undervisningsministeriet bemærker, at reglerne for vederlag mv. i henhold til den politiske aftale vil svare til regler for vederlag for VUC'erne i dag.

4.4. Elevråd

Erhvervsskolernes ElevOrganisation, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, DCUM finder, at eleverne på FGU skal være omfattet af bekendtgørelse om elevråd ved institutioner for almen gymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse eller erhvervsrettet uddannelse samt private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen.

Undervisningsministeriet bemærker, at der forventes udstedt bekendtgørelser for de bemyndigelser til regelfastlæggelse, der fremgår af lovforslaget. I dette arbejde vil ministeriet, hvor det er relevant, indskrive de nye institutioner i de bekendtgørelser, der allerede findes de øvrige statsfinansierede institutionsområder.

LO, Produktionsskoleforeningen, FTE, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) og Uddannelsesforbundet finder ikke, at institutionslederen bør kunne suspendere elevrådet og forslår, at bestemmelsen herom udgår. Det anføres bl.a., at der er uklart, hvad det er for et problem, der evt. skulle løses via denne mulighed. Der efterlyses under alle omstændigheder en beskrivelse af, hvad der forstås ved ikke at overholde væsentlige demokratiske principper.

REU udtrykker ligeledes betænkelig ved bestemmelsen om, at institutionens leder kan suspendere elevrådet. Det bemærkes, at bestemmelsen ikke er yderligere udbygget i forslagets specielle bemærkninger.

DCUM foreslår, at institutionens leder alene skal kunne suspendere elevrådet efter forudgående information og høring i forhold til den konkrete situation samt vejledning om, hvorledes elevråd der overholder demokratiske principper på ny kan blive dannet.

Undervisningsministeriet bemærker, at eventuel suspension af elevråd under alle omstændigheder vil være omfattet af de sædvanlige forvaltningsretlige skridt forud for en eventuel suspension. Det bemærkes endvidere, at når lovene måtte være vedtaget, udstedes bekendtgørelser for de bemyndigelser til regelfastlæggelse, der fremgår af de enkelte love. I dette arbejde vil ministeriet, hvor det er relevant, indskrive de nye institutioner i de bekendtgørelser, der allerede findes de øvrige statsfinansierede institutionsområder.

4.5. Tilskud til institutionerne m.v.

REU og DA bemærker, at den konkrete model for det foreslåede tilskud for udslusning af elever bør udformes, så den imødekommer risiko for u hensigtsmæssigt incitament til at udsluse elever til uddannelse eller beskæftigelse, selvom der er risiko for, at eleven ikke opnår fast tilknytning til arbejdsmarkedet eller kan gennemføre et uddannelsesforløb. Det kan f.eks. overvejes, at udslusningstilskuddet alene udbetales, såfremt eleven har været i uddannelse eller beskæftigelse i en sammenhængende periode på fx seks måneder efter afslutningen af et FGU-forløb.

Undervisningsministeriet bemærker, at der i henhold til aftaleteksten er politisk enighed om, at udmøntningen af udslusningstaxameter på forberedende grunduddannelse følger reglerne for udslusningstaxameter på produktionsskolerne i dag. På produktionsskolerne udbetales udslusningstaxameter, når der foreligger dokumentation for, at deltageren har været i gang med en tilskudsberettigende aktivitet i 12 uger inden for en periode på fire måneder efter produktionsskoleopholdet. Undervisningsministeriet bemærker endvidere, at en konkret model for udslusningstilskud og systemunderstøttelse beråf er indarbejdet i lovforslagets § 26 og bemærkningerne hertil. Principperne for udmøntning af udslusningstilskud svarer til modellen for det nuværende udslusningstilskud på produktionsskolerne.

KL efterspørger notater med en nærmere belysning af den økonomiske bæredygtighed i institutionerne i tilfælde af, at FGU anvendes mindre over tid, hvis målgruppen bliver mindre.

Undervisningsministeriet bemærker, at bestemmelserne om sammenlægning og spaltning af institutioner typisk vil finde anvendelse ved manglende økonomisk bæredygtighed. Disse bestemmelser fremgår af institutionslovforslagets § 7 til 10. Det er institutionens ledelses ansvar at sikre institutionens drift, og derfor vil en evt. nedlæggelse/fusion i praksis typisk ske efter en forudgående lokal proces med en indstilling om fusion eller spaltning fra relevante institution(er).

Produktionsskoleforeningen finder ikke, at tilskud for udslusning af elever bør være indskrænket til kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse, men bør omfatte alle ungdomsuddannelser. Produktionsskoleforeningen foreslår videre, at lovforslagets § 26, stk. 3, omformuleres til: ”Undervisningsministeren yder et særskilt tilskud for udslusning af elever, der opfylder de i uddannelsesplanen fastsatte mål...”

Undervisningsministeriet finder det mest hensigtsmæssigt, at tilskud for udslusning af elever ydes ved succesfuld udslusning til kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse, dels som følge af, at det flugter med de uddannelsespolitiske målsætninger, som også er et led i den politiske aftale, dels som følge af, at det svarer til ordningen med udslusningstaxamater på produktionsskolerne i dag. Det bemærkes endvidere, at den foreslåede omformulering af § 26, stk. 3, vil kræve et så omfattende it-udviklingsarbejde, at det ikke vurderes at stå mål med den økonomi, der ligger bag udslusningstilskuddet.

DA finder ikke, at der ved ydelse af tilskud til institutioner bør kunne stilles stille vilkår for institutionernes virksomhed, der bl.a. fremmer formålet med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler), ligesom der ikke bør stilles krav om, at institutionerne ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser skal anvende klausuler om uddannelses- og praktikaftaler.

Undervisningsministeriet bemærker, at det for statsfinansierede selvejende institutioner i dag gælder, at disse som tilskudsmodtagende institution påtager sig sociale forpligtelser. Det er naturligt, at samme forpligtelser gælder for institutioner for forberedende grunduddannelse, der også bliver statsfinansieret selvejende.

Københavns Kommune rejser spørgsmål om, hvordan evt. relokalisering/ombygninger finansieres, herunder om der er en pulje til anlæg/opstart og om afskrivninger på bygninger delvist vil blive finansieret gennem kommunernes bidrag på 65 pct. af omkostningerne, eller om staten finansierer etableringsudgifterne.

Københavns Kommune efterlyser afklaring af, hvorvidt et tilskud til fx bygning er omfattet af det kommunale anlægsloft.

Undervisningsministeriet bemærker, at der ikke i reformøkonomien er afsat midler til relokalisering. Af aftaleteksten fremgår det, at aktiver/passiver forbundet med aktivitet til målgruppen på de eksisterende institutioner i et dækningsområde overdrages til institutioner for forberedende grunduddannelse. Vedr. spørgsmålet om, hvad der finansierer afskrivninger på bygninger, kan det oplyses, at institutioner for forberedende grunduddannelse bliver selvejende institutioner med egen likviditet og regnskab. Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt tilskud til fx bygninger er omfattet af det kommunale anlægsloft, bemærkes det, at institutionerne oprettes som statsligt selvejende institutioner, hvorfor der gælder samme regler for kommunernes tilskud til disse institutioner som for kommunernes tilskud til offentligt almene gymnasier, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og voksenuddannelsescentre.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) ser med skepsis på den fremlagte model, hvor det er kommunerne, der skal finansiere ekstraomkostninger ved eksempelvis særlige foranstaltninger. Dette kan potentielt skabe en situation, hvor modsatrettede incitamenter opstår.

Undervisningsministeriet bemærker, at der med den politiske aftale lægges op til en institutions- og tilskudsmodel med statsligt selvejende uddannelsesinstitutioner med betydelig kommunal medfinansiering. Den statslige selvejersmodel er knyttet op på et taxametersystem, som er udbredt på uddannelsesområdet, herunder også på det forberedende uddannelsesområde i dag på fx AVU, FVU og OBU og ift. produktionskolerne. Med den politiske aftale sker der imidlertid en ensretning af de tilskudsmæssige principper, herunder ift. finansieringsfordelingen mellem stat og kommune. Forud for, at de første elever påbegynder forberedende grunduddannelse, vil der efter forhandling i Finansieringsudvalget og i regi af ØA ske en forhøjelse af servicerammen med de forventede kommunale merudgifter til forberedende grunduddannelse. Samlet set er det således hensigten med den politiske aftale at gøre op med en række af de eksisterende uhensigtsmæssige økonomiske incitamenters mellem stat og kommune og skabe ensartede incitamenters for indsatsen over for de unge i målgruppen for forberedende grunduddannelse.

Hovedstadens Ordblindeskoles (HO) finder det i relation til muligheden for at fastlægge minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende tilgang til uddannelserne afgørende for muligheden for at kompensere for ordblindhed, og dermed give FGU-eleverne de bedste muligheder for at få det fulde udbytte af et uddannelsesforløb, at der på alle institutioner for forberedende grunduddannelse gøres en helhjertet indsats for at *screene* eleverne for ordblindhed og dermed afdække elevernes behov for ordblindundervisning og specialpædagogisk støtte. Det bemærkes, at både minimums- og maksimumsrammer for tilbuddet til ordblind elever i denne henseende kan føre til uhensigtsmæssige tilbud, hvor for meget er unødvendigt - og for lidt direkte kan medføre, at FGU for ordblind elever ikke lever op til sit formål.

*Undervisningsministeriet bemærker, at bestemmelsen er en videreførelse af eksisterende bestemmelser i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Det er ikke forudsat i reformøkonomien, at bestemmelsen vil medføre anden adfærd i *screeningen* af elever for ordblindhed end den nuværende *screening* på voksenuddannelsescentrene.*

4.6. Regnskab og revision

Rigsrevisionen foreslår en ændret formulering af § 38 i lyset af igangværende drøftelser med Undervisningsministeriet.

Undervisningsministeriet bemærker, at den foreslåede justering er indarbejdet i lovforslaget.

4.7. Kommunale bidrag m.v.

KL finder det uklart, hvad der konkret menes med, at kommunen afholder den øgede udgift i tilfælde af forlængelse af uddannelsestiden og deltagelse i uddannelsen på nedsat tid. KL mener, at udgiften af forløb på nedsat tid og forlængelse af forløb bør finansieres på samme måde som FGU generelt – dvs. via 65 pct. kommunal medfinansiering.

Undervisningsministeriet bemærker hertil, at det i reformøkonomien er lagt til grund, at den øgede udgift i tilfælde af forlængelse af elevers uddannelsestid ud over 2 år finansieres af kommunerne. Det skyldes, at forberedende grunduddannelse er en uddannelse med en maksimal varighed på 2 år. Hvis en elev ikke har profiteret af forberedende grunduddannelse efter 2 år, er det således den generelle vurdering, at eleven vil have bedre nytte af en anden indsats. For de tilfælde, hvor den kommunale ungeindsats vurderer, at den unge dog fortsat vil kunne profitere af forberedende grunduddannelse efter 2 år, fx hvis eleven er tæt på at opfylde sine mål i uddannelsesplanen, vil kommunen i uddannelsesplanen kunne forlænge elevens forberedende grunduddannelse og vil skulle betale institutionen direkte herfor.

4.8. Skoleydelse

Produktionsskoleforeningen finder, at skoleydelse efter samme model som produktionskolerne i dag er den rigtige ydelsesform på FGU, og at dette i øvrigt burde indføres bredt i uddannelsessystemet. Der

gøres endvidere opmærksom på, at skoleydelsen er et pædagogisk værktøj først og fremmest derved, at ydelsen gives for aktiv deltagelse, hvilket bør fremgå af bemærkningerne.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at "Der foreslås i øvrigt at videreføre de øvrige bestemmelser om skoleydelsen, som findes i lov om produktionskoler, herunder dens formål, reguleringsmekanisme og pædagogiske anvendelse. Dette sidste omfatter, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsvis for deltagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionskoleaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som skolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen. Nedsættelse af skoleydelsen vil efter det foreslåede dermed indgå som et pædagogisk værktøj på forberedende grunduddannelse." Da det allerede af bemærkningerne fremgår, at skoleydelsen skal ses som et aktivt pædagogisk redskab, finder Undervisningsministeriet ikke anledning til at præcisere bemærkningerne.

FTF og Uddannelsesforbundet foreslår, at det præciseres i lovforslaget, at træk i forsørgertillægget kun kan foretages for elever, der åbenlyst ikke er studieaktive. Det anføres, at FGU elever, der er forsørgere, ellers vil stilles væsentligt ringere i forhold til elever, der modtager SU eller uddannelseshjælp.

Undervisningsministeriet bemærker, at der generelt er relative forskelle i regelgrundlaget om sanktionsmuligheder mv. over for modtagere af henholdsvis den kommende skoleydelse, SU-modtagere samt unge, der modtager uddannelseshjælp, og at dette forhold også gælder for forsørgertillæg. Det er udgangspunktet for den politiske aftale, at de pædagogiske sanktionsmuligheder, der ligger i at kunne trække i skoleydelsen på samme måde som for produktionskoleydelsen i dag, skal gælde, uagtet at der med den politiske aftale indføres et forsørgertillæg. Det er således i overensstemmelse med, hvad der også gælder for produktionskoleelever, der modtager produktionskoleydelse i dag.

FSD anbefaler, at mulighederne for sanktionering samt rammerne herfor konkretiseres.

Undervisningsministeriet bemærker, at de almindelige bemærkningers afsnit 2.4.2 beskriver mulighederne for sanktionering samt konkretiserer intentionen med lovgivningen om skoleydelse.

4.9. Erstatningsordning for elever

Produktionsskoleforeningen, Dansk Oplysnings Forbund og DFS finder rammerne for arbejdsskadesikring for snævre i betragtning af FGU's indhold. Dernæst savnes afklaring af muligheden for at tegne ekstra forsikringer, som kan dække eleverne i de tilfælde arbejdsskadesikringen ikke gør det.

FTF og Uddannelsesforbundet foreslår, at lovforslaget åbner op for at arbejdsskadesikringen dækker alle skader på skolen, eller - hvis dette ikke er muligt – giver mulighed for at tegne ekstra forsikringer, som kan dække eleverne i de tilfælde arbejdsskadesikringen ikke gør det. Det anføres bl.a., at rammerne for, hvad der er arbejdspladslignende forhold, i dag er ret stramme, og at der ikke er ankemulighed.

Undervisningsministeriet bemærker, at der er tale om en uændret videreførelse i forhold til de tilsvarende elevgrupper, som i dag undervises i de uddannelser og forløb, som forberedende grunduddannelse skal erstatte.

4.10. Fælles offentlige løsninger

Uddannelsesforbundet foreslår, at lovforslaget giver mulighed for, at FGU institutionerne selv kan bestemme om de vil benytte sig af de fælles offentlige løsninger.

Undervisningsministeriet bemærker, at det følger af den politiske aftale, at institutioner for forberedende grunduddannelse omfattes af fælles løsninger. Der vurderes at være flere fordele ved at udbrede fælles løsninger i offentlige institutioner. For det første giver fælles løsninger mulighed for at hæve kvaliteten i opgavevaretagelsen gennem øget specialisering, faglige synergier og øget mulighed for at tiltrække specialiseret arbejdskraft. For det andet kan fælles løsninger skabe effektiviseringer gennem stordriftsfordele mv. Endelig kan fælles løsninger frigøre mere tid i den enkelte institution til at fokusere på kerneopgaven. Fælles løsninger bidrager m.a.o. til at institutionerne kan fokusere på kerneopgaven: de unges uddannelse.

Der lægges derfor ikke op til, at institutioner for forberedende grunduddannelse selv kan bestemme, om de vil benytte sig af fælles løsninger.

4.11. Midlertidige bestyrelser

REU, DA, LO, DI, DEG-B og FTF finder, at sammensætningen af de midlertidige bestyrelser bør afspejle de væsentligste interessenter i de kommende nye institutioner. Det foreslås, at de midlertidige bestyrelser udvides med yderligere to medlemmer, som udpeges af arbejdsmarkedets parter i ligelig repræsentation. Der henvises bl.a. til, at de midlertidige bestyrelser i praksis vil have til opgave at lægge fundamentet for de kommende selvejende institutioners arbejde, og at de vil have langt større beføjelser end tidligere set i forbindelse med fx oprettelse af andre institutioner. Det anføres endelig, at de midlertidige bestyrelses således bør sikres legitimitet og indsigt i både det lokale og regionale arbejdsmarked.

KL finder, at alle kommuner i institutionens dækningsområde være repræsenteret i de midlertidige bestyrelser. Endvidere bør der ved udpegningen af formanden for de midlertidige bestyrelser lægges mere vægt på kompetencer, der vil understøtte samarbejdet med den kommunale ungeindsats og de politiske målsætninger, frem for alene erfaring fra selvejende uddannelsesinstitutioner.

Produktionsskoleforeningen, Dansk Oplysnings Forbund og DFS finder, at den permanente bestyrelse bør være 'grundstammen' i den midlertidige bestyrelse.

Produktionsskoleforeningen, Uddannelsesforbundet og FTF foreslår, at medarbejdere fra produktions-skolerne og VUC skal deltage i de midlertidige bestyrelser. Det anføres, at medarbejderrepræsentation i både den permanente bestyrelse og i de midlertidige bestyrelser vil sikre kvalitet og legitimitet hos den kommende medarbejdergruppe.

FTF og Uddannelsesforbundet foreslår, at medarbejdere fra produktions-skolerne og VUC skal deltage i sammenlægningsprocessen i relation til de dele, som vedrører udpegede medarbejdere, der overdrages til FGU-institutionerne.

DEG-L og Danske SOSU-skoler og Bestyrelsesforeningen for Social-og sundhedsskoler finder, at de lokale erhvervsuddannelsesinstitutioner bør have repræsentation allerede i den midlertidige bestyrelse – evt. i form af en repræsentant for disse, der tilforordnes den midlertidige bestyrelse.

Uddannelseslederne efterlyser en tydeliggørelse af opgavernes fordeling – og ansvarsforholdet mellem den midlertidige bestyrelses virksomhed, den nye FGU-institutions leders virke og de eksisterende institutioners bestyrelses og ledelsers virke frem til 1.august 2019.

Lederne finder, at der enten bør være sammenfald i udpegning af den midlertidige bestyrelse og den endelige bestyrelse, eller at den formelle forberedelse til etableringen af de nye institutioner gennemføres i regi af ministeriet med inddragelse af de eksisterende institutioner. Lederne finder endvidere – uanset model – at det skal være den nye institutions bestyrelse, der ansætter den nye leder af institutionen.

AOF Danmark og DFS finder, at de midlertidige bestyrelser bør have repræsentation fra driftsoverenskomstindehavere på FVU og ordblindeundervisning.

Undervisningsministeriet bemærker, at interimbestyrelsernes sammensætning ikke som for de endelige bestyrelser fremgår af den politiske aftale. Det bemærkes endvidere, at de midlertidige bestyrelser skal virke i en periode, hvor institutionen for forberedende grunduddannelse endnu ikke er idriftsat, og hvor fokus skal være på forberedelse af institutionens idriftsættelse. Der er imidlertid foretaget en justering af lovforslagets § 60 og bemærkningerne hertil således, at de midlertidige bestyrelser ikke ansætter institutionens leder, herunder at den midlertidige bestyrelses formand vil skulle varetage funktionen

som institutionens leder, indtil den første bestyrelse tiltræder. Endvidere er det fastsat, at den første bestyrelse tiltræder den 1. marts 2019. Der er samtidigt indføjet mulighed for, at undervisningsministeren – for det tilfælde, at den første bestyrelse ikke er nedsat/tiltrådt på dette tidspunkt – enten kan forlænge den midlertidige bestyrelses funktionsperiode kortvarigt eller udpege en ny midlertidig bestyrelse med en sammensætning, som opfylder bestemmelsen om den ordinære bestyrelses sammensætning, dvs. lovforslagets § 12.

4.12. Overgang for ansatte og elever

FTF, HL og Uddannelsesforbundet efterlyser større klarhed om retsstillingen for lærere, der i dag er fuld-tidsansat på f.eks. en ungdomsskole eller erhvervsuddannelsesinstitution, men deltidstilknyttet to uddannelser, f.eks. om ansatte på KUU og EUD har krav på at blive overført til/overtaget af en ny FGU-institution, for så vidt deres hovedbeskæftigelse i dag er placeret på den kombinerede ungdomsuddannelse. Det findes samtidig vigtigt, at lovforslaget fastsætter, at de pågældende medarbejdere på de institutioner, der udbyder KUU, har ret til at blive virksomhedsoverdraget til FGU på et senere tidspunkt end d. 1. august 2019.

Undervisningsministeriet bemærker, at det beror på en konkret vurdering af dels lærerens hidtidige opgavefordeling, dels af behovet for lærerressourcer, om en lærer, der er knyttet til både en uddannelse, der erstattes af forberedende grunduddannelse, og til en uddannelse, der ikke gør, skal overdrages til en institution for forberedende grunduddannelse. Overdragelse vil i givet fald ske efter virksomhedsoverdragelsesloven ligesom for andre medarbejdere, der overdrages. Som en tommelfingerregel kan den individuelle vurdering ske ud fra en grænse på rundt regnet 50 pct.; hvis 50 pct. af lærerens opgaver overgår til forberedende grunduddannelse, overføres læreren til forberedende grunduddannelse. Dette er præciseret i lovbemærkningerne.

Danske HF & VUC og VUC Bestyrelsesforeningen anbefaler, at de elever, der er optaget på AVU før 1. marts 2019, og hvor det af deres uddannelsesplan fremgår, at de skal gennemføre et bestemt niveau på AVU, får mulighed for at afslutte uddannelsesforløbet på VUC.

DEG-L, DFS, Dansk Oplysnings Forbund, FORA, Daghøjskoleforeningen, Tovholdernetværket for Kombineret Ungdomsuddannelse, Uddannelsesforbundet og Uddannelseslederne finder, at KUU-elever skal have ret til at gennemføre deres KUU på den institution, som de blev optaget på. Det anføres bl.a., at dette med udgangspunkt i elevernes tarv og en kvalitativ afvikling af KUU-tilbuddet, herunder at eleverne har indgået en uddannelsesaftale på givne konkrete forudsætninger, bør være en forventning, som eleverne med rimelighed bør kunne have, når de påbegynder en statslig ungdomsuddannelse.

Tovholdernetværket for Kombineret Ungdomsuddannelse finder, at igangværende KUU-elever, der måtte ønske det, skal have mulighed for at overgå til og færdiggøre et FGU-forløb i stedet for at færdiggøre det igangsatte KUU-forløb.

Undervisningsministeriet henviser til høringsnotat vedrørende det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse, herunder ift. overgangsbestemmelser.

5. Diverse bemærkninger

Danske Regioner bemærker, at regionerne administrerer de europæiske strukturfondsmidler, hvor midlerne i Den Europæiske Socialfond er 20 pct. øremærket til prioriteten ”Inklusion via uddannelse og beskæftigelse”, hvilket kan være relevant for de nye FGU-institutioner.

Produktionsskoleforeningen finder, at FGU-institutionerne bør være blandt de institutionsformer, der kan modtage støtte til kvalitetsudvikling fra regionale udviklingsmidler.

Undervisningsministeriet er enig i bemærkningen, som dog ikke har givet anledning til justeringer i lovforslaget.

Produktionsskoleforeningen finder det vigtigt, at der er opmærksomhed omkring overgangsproblematikker i forbindelse med etableringen af FGU, herunder at der sikres kompetent ledelse frem til sidste dag på de

nuværende produktionsskoler samtidig med at flere lederressourcer enten er i gang med at opbygge FGU. Det anføres, at tilsvarende gælder på medarbejdersiden bl.a. i forhold til fastholdelse af medarbejderne på de nuværende institutioner.

Undervisningsministeriet er enig med Produktionsskoleforeningen i vigtigheden af et dedikeret fokus på overgangsfasen mellem produktionsskolernes nedlæggelse og FGU-institutionernes oprettelse og idriftsættelse, herunder særligt ift. ledelse og medarbejdere. Undervisningsministeriet finder dog ikke, at høringsvaret giver anledning til konkrete justeringer af lovforslaget, men vil i forbindelse med den videre implementering af den politiske aftale have et særskilt fokus på overgangsfasen, herunder ift. afrapportering til aftalekredsen om eventuelle konkrete overgangsproblematikker.

Danske HF & VUC og VUC Bestyrelsesforeningen bemærker, at lovforslaget lægger op til en stram tidsplan både for arbejdet i interimbestyrelser og for arbejdet i VUC's bestyrelser og efterlyser i denne henseende vejledninger og beregningsgrundlag i forhold til virksomhedsoverdragelsen og for udspaltningen mv. til FGU-institutionerne, herunder hvilket årstal ligger til grund for grundlagsudmeldingen. VUC-foreningerne anbefaler, at det bliver senest mulige regnskabsår, da det er mest validt i forhold til den konkrete aktivitet, og at nogle af de samme principper følges som ved VUC'ernes overgang til selveje bl.a. på feriepengeområdet.

Undervisningsministeriet er enig i behovet for vejledninger, fastsættelse af principper for beregningsgrundlag mv. forud for udspaltning af aktivitet, medarbejdere og aktiver/passiver og kan oplyse, at det allerede indgår i implementeringsplanerne for realisering af den politiske aftale. De berørte institutionsforeninger vil løbende blive orienteret. Høringsvaret giver ikke anledning til konkrete ændringer i lovforslaget.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) finder det vigtigt, at der i det påtænkte evaluerings- og følgeforskningsprogram afsættes tilstrækkelige ressourcer til, at evalueringen kan belyse både den samlede virkning af lovkomplekset samt virkninger af de enkelte lovændringer. Det findes endvidere vigtigt, at evaluerings- og følgeforskningsprogrammet ligeledes belyser selve implementeringsprocessen i kommuner og på FGU-institutioner, herunder i forhold til vejledning af elever samt hvordan fleksibiliteten i de tre uddannelsesspor realiseres. Der opfordres til, at evaluerings- og følgeforskningsprogrammet igangsættes, inden de nye indsatser påbegyndes med henblik på at sikre baseline målinger.

Undervisningsministeriet bemærker, at der som led i den politiske aftale påtænkes igangsat et systematisk opfølgingsarbejde ved etableringen af den forberedende grunduddannelse. Følgeforskningen skal ud over at understøtte udviklingen af den nye profession generere viden om det forberedende område som særskilt fagligt felt. Undervisningsministeriet er enig i, at der sikres en base line for kommende effektstudier mv.

Datatilsynet opfordrer til, at der lovforslaget henvises til databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov. Det forudsættes endvidere, at enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med de i lovforslagene beskrevne aktiviteter vil ske under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov, herunder princippet om dataminimering og opbevaringsbegrænsning, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c og e.

Undervisningsministeriet bemærker, at Datatilsynets opfordring er imødekommet.

6. Øvrige ændringer

Der er foretaget en række ændringer af sproglig og lovteknisk karakter i lovforslaget, der er fundet hensigtsmæssige på baggrund af høringen og den endelige lovtekniske gennemgang.